

for dagene
som kommer

Forsikringsvilkår

Kommunebil

Gjelder fra 01.01.2008
Avløser vilkår av 01.01.2006

1	HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR	4
2	HVOR FORSIKRINGEN GJELDER	4
3	HVA FORSIKRINGEN KAN OMFATTE	4
3.1	Ansvarsforsikring	4
3.2	Vognskadeforsikring	4
3.3	Fører-/passasjerulykke	5
4	HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER	5
4.1	Beruselse	5
4.2	Forsettlig/ grov uaktsom fremkalling av forsikringstilfellet	5
4.3	Skade forårsaket av gods	6
4.4	Skade hvor ansvaret kan tillegges fabrikk, importør, selger eller verksted	6
4.5	Dekk, belter, kjeder etc	6
4.6	Naturkatastrofer, krig og ordensforstyrrelser	6
4.7	Hastighetsløp og fartsprøver	6
4.8	Utleie	6
5	SIKKERHETSFORSKRIFTER	6
5.1	Vedlikehold	6
5.2	Førerkort	6
5.3	Øvelseskjøring	6
5.4	Sikring	7
5.5	Graving	7
6	SKADEOPPGJØR OG ERSTATNINGSBEREGNING	7
6.1	Sikredes plikter	7
6.2	Reparasjon etter skade	7
6.3	Kontanterstatning	7
6.4	Kondemnasjon	8
6.5	Radio/ musikkanlegg	8
6.6	Mobiltelefon	8
6.7	Datautstyr og elektroniske kartsystemer	8
6.8	Motorvogner og gjenstander som kommer til rette	8
6.9	Skjønn	8

6.10	Egenandeler	9
6.11	Renter	9
7	FØRER-/PASSASJERULYKKE	9
7.1	Hvem forsikringen gjelder for	9
7.2	Hvor forsikringen gjelder	9
7.3	Hva forsikringen omfatter	9
7.4	Hvilke skader som erstattes	9
7.5	Hvilke begrensninger som gjelder	10
8	SKADER SOM DEKKES ETTER SÆRSKILT AVTALE (SÆRVILKÅR)	11
8.1	Panthaver	11
8.2	Leasing	11
8.3	Fastmontert radio/ kassett/ cd-spiller med verdi ut over kr 30.000	12
8.4	Fastmontert datautstyr og elektroniske kartsystemer med verdi ut over kr 100.000	12
8.5	Spesiallakk	12
8.6	Godsansvar ut over kr 50. 000.	12
8.7	Ansvar for bruk av kran	13
8.8	Ansvar for gods i hengende kran	13
8.9	Leiebil	13
9	GENERELLE VILKÅRBESTEMMELSER	14
9.1	Fornyelse av forsikringen/oppsigelse	14
9.2	Opphør av forsikringen ved manglende premiebetaling	14
9.3	Uriktige opplysninger	14
9.4	Følgene av svik	14
9.5	Klageinstanser	14
9.6	Foreldelse	14
9.7	Valuta	14
9.8	Lovvalg	14
9.9	Verneting	14
9.10	Identifikasjon med sikrede	15
9.11	Regress	15
9.12	Tilbakebetaling av premie ved opphør av forsikringen i forsikringstiden	15

Forsikringsavtalen består av

- Forsikringsbeviset
- Forsikringsvilkårene
- Forsikringsavtaleloven av 16. juni 1989
- Det øvrige lovverk

Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes.

Disse vilkår gjelder for KLP Skadeforsikring AS, heretter kalt selskapet.

1 Hvem forsikringen gjelder for

Ansvarsforsikringen (punkt 3.1) gjelder til fordel for forsikringstaker og enhver rettmessig bruker av motorvognen.

Vognskadeforsikringen (punkt 3.2) gjelder til fordel for forsikringstaker. Når det er særskilt avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset gjelder dekningen også til fordel for panthaver eller andre som har eierinteresse i motorvognen. Forsikringsavtaleloven § 7-1 (hvem en forsikring gjelder til fordel for) er fraveket.

Fører-/ passasjerulykke (punkt 7) gjelder til fordel for rettmessig fører av motorvognen og dennes passasjerer. Haikere, personer som er med i motorvognen som betalende passasjerer og passasjerer i motorvogn som er registrert som buss er ikke omfattet av forsikringen.

Ved eierskifte opphører forsikringen. Dersom ny eier ikke har tegnet egen forsikring gjelder likevel forsikringen til fordel for den nye eieren i 14 dager etter eierskiftet, jf. forsikringsavtaleloven § 7-2.

2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Europa, hvis ikke annet er særskilt avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

Særskilt avtalte deknninger gjelder i samme geografiske område som avtalen for øvrig, dersom ikke annet er særskilt avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

3 Hva forsikringen kan omfatte

Forsikringen omfatter de deknningene som fremgår av spesifikasjonen i forsikringsbeviset.

3.1 Ansvarsforsikring

Erstatningsansvar dekkes i henhold til bilansvarsloven med ubegrenset beløp ved personskade og inntil kr 10 000 000 ved skade på ting.

Ansvar for skade på annen manns gods som fraktes med motorvognen dekkes etter lov om vegfraktavtaler med inntil kr 50.000.

Utenfor Norge omfatter dekningen erstatningsansvar etter landets lovgivning for bilansvar.

3.2 Vognskadeforsikring

Vognskadeforsikring er en fellesbetegnelse for brann-, tyveri- og kaskoforsikring. Vognskadeforsikringen omfatter motorvognen med den merke- og modellbetegnelsen som er beskrevet i forsikringsbeviset.

Videre omfattes:

- ekstra dekk og felger tilsvarende det antall hjul motorvognen har, og av den type som motorvognen seriemessig er utstyrt med
- fastmontert radio/ musikkanlegg inntil kr 30.000
- fastmontert datautstyr og elektroniske kartsystemer inntil kr 100.000
- fastmontert mobiltelefon
- motorvognens eget verktøy som fulgte med fra fabrikken
- dekor/ reklametekst og lakkering ut over motorvognens seriemessige utførelse med inntil kr 30.000
- sikkerhetsutstyr til bruk i motorvognen
- fastmontert lovlig utstyr for øvrig, som oppgitt til selskapet
- berging og tauing av motorvognen med tilhenger til nærmeste verksted etter erstatningsmessig vognskade.

3.2.1 Kasko

Kaskoforsikringen dekker skade på motorvognen i henhold til pkt 3.2.2 og 3.2.3 og skade oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting, hærverk eller annen tilfeldig, plutselig ytre påvirkning.

Kaskoforsikringen dekker også brudd eller brekkasje på motor, gearboks og differensial som oppstår plutselig innen fem år fra motorvognen var kjøpt som ny.

Kaskoforsikringen dekker ikke redningsutgifter eller bruddskade på motorvognens glassruter eller lykter, med mindre slik skade oppstår sammen med vognskade.

3.2.2 Brann

Brannforsikringen dekker skade ved brann, lynnedslag og eksplosjon

3.2.3 Tyveri/ underslag

Tyveriforsikringen dekker skade på motorvognen ved tyveri eller forsøk på tyveri. Hærverk er også dekket når det er helt klart at dette er gjort i forbindelse med forsøk på å stjele motorvognen eller deler av denne.

Deler av-/ utstyr (redskap) til lastebil/ arbeidsmaskin som ikke er tilkoblet, dekkes bare ved tyveri fra bygning eller rom i bygning, jf. sikkerhetsforskrift pkt. 5.4.

Forsikringen dekker underslag av kommunens motorvogner i henhold til straffeloven §§ 255 og 260.

3.3 Fører-/passasjerulykke

Ulykkesforsikringen dekker ulykkeskade som rammer rettmessig fører eller passasjer ved ordinær bruk av motorvognen. Se vilkårenes pkt. 7.

4 Hvilke begrensninger som gjelder

4.1 Beruselse

Selskapet dekker ikke skade på motorvognen som oppstår når den blir kjørt av en person som er påvirket av berusende eller bedøvende middel, og forsikringstaker eller den som er ansvarlig for motorvognen visste eller burde vite dette, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9.

4.2 Forsettlig/ grov uaktsom fremkalling av forsikringstilfellet

Har sikrede forsettlig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet ikke ansvarlig. Har sikrede ved grov uaktsomhet fremkalt forsikringstilfellet, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort. Ved avgjørelsen skal det legges vekt på skyldgraden, skadeforløpet, om sikrede var i selvforskyldt rus, og forholdene ellers, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9 annet ledd. I ulykkesforsikring skal det også legges vekt på hvilken virkning nedsettelse eller bortfall av selskapets ansvar vil få for den som har krav på forsikringen eller for andre personer som er økonomisk avhengige av ham eller henne, jf. forsikringsavtaleloven § 13-9.

Selskapet er likevel ansvarlig dersom sikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sine handlinger, jf. forsikringsavtaleloven §§ 4-9 og 13-9.

4.3 Skade forårsaket av gods

Selskapet svarer ikke for skade på motorvogn forårsaket av gods som befordres med motorvognen.

4.4 Skade hvor ansvaret kan tillegges fabrikk, importør, selger eller verksted

Selskapet svarer ikke for skade hvor ansvaret kan tillegges fabrikk, importør, selger eller verksted.

4.5 Dekk, belter, kjeder etc

Selskapet svarer ikke for skade som alene rammer dekk, belter, kjeder, wirer, remmer, transportbånd eller tilsvarende slitasjedeler.

4.6 Naturkatastrofer, krig og ordensforstyrrelser

Selskapet svarer ikke for skade eller økning av skade som direkte eller indirekte er forårsaket av- eller står i sammenheng med jordskjelv og vulkanske utbrudd, atomkjernereaksjoner, krig og krigsliknende handlinger enten krig er erklært eller ikke, terrorisme, opprør eller liknende alvorlige forstyrrelser av den offentlige orden.

Ved terrorhandling forstås en rettsstridig, skadevoldende handling rettet mot allmennheten, herunder en voldshandling eller farlig spredning av biologiske eller kjemiske substanser – og som forstås å være utført i den hensikt å øve innflytelse på politiske, religiøse eller andre ideologiske organer eller for å fremkalle frykt.

4.7 Hastighetsløp og fartsprøver

Selskapet svarer ikke for skade som oppstår i forbindelse med deltakelse i -eller trening til billøp med hastighetskjøring/ fartsetapper.

4.8 Utleie

Selskapet svarer ikke for skade som oppstår når motorvognen brukes i ervervsmessig utleievirksomhet.

5 Sikkerhetsforskrifter

I forsikringsbeviset er det angitt at det til avtalen er knyttet bestemte sikkerhetsforskrifter. Sikkerhetsforskriftene gjelder også for eventuelle dekninger etter særskilt avtale (særvilkår).

Dersom sikrede ved handling eller unnlattelse forsømmer å overholde sikkerhetsforskriftene, eller forsømmer å påse at de overholdes, kan retten til erstatning bortfalle eller reduseres, jf. forsikringsavtaleloven § 4-8.

5.1 Vedlikehold

Motorvognen skal være utrustet slik at den er i trafikk sikker stand. Den skal ikke overbelastes, og det skal foretas vedlikehold av motorvognen slik at kravene i samferdselsdepartementets motorvognforskrifter av 31. desember 1969 med senere endringer oppfylles.

5.2 Førerkort

Føreren av motorvognen skal ha de førerkort, kjøresedler, bevis, sertifikater og attester som myndighetene krever for den klasse og den type motorvogn det gjelder.

5.3 Øvelseskjøring

Elev og ledsager skal under øvelseskjøring oppfylle bestemmelsene i vegtrafikkloven § 26. Sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen, skal påse at bestemmelsene oppfylles.

5.4 Sikring

Fører som forlater motorvognen skal sørge for at den ikke kan komme i bevegelse på egen hånd, jf. forskrift om bruk av motorvogn § 1-6.

Når det ikke er personer i motorvognen skal den være lukket og låst. Nøkkelen skal ikke befinne seg i eller på motorvognen. Fastmontert utstyr skal være festet slik at det ikke kan fjernes uten bruk av verktøy eller nøkkel.

Deler av motorvognen som midlertidig er avmontert, skal oppbevares i låst rom i bygning. Ekstra utstyr som oppbevares i fellesrom skal være fastlåst.

Ekstra felger og dekk skal være innelåst i rom i bygning eller fastlåst i bygning. Motorvognens verktøy fra fabrikken, kjettinger og utvendige styreanordninger som ikke er fastmontert, skal oppbevares i låst motorvogn eller i utvendig montert låst kasse.

5.5 Graving

Sikrede eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen med graveredskap, skal sørge for at det foreligger nødvendige tillatelser/ påvisninger fra offentlig myndighet før graving utføres.

6 Skadeoppgjør og erstatningsberegning

Forsikringsavtaleloven § 6-1 (erstatningsberegning) er fraveket.

Utlagte merverdiavgifter som sikrede kan føre til fradrag, jf. lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner og fylkeskommuner mv., er ikke dekket etter denne avtalen.

6.1 Sikredes plikter

Når skade er inntruffet, skal sikrede melde fra til selskapet uten ugrunnet opphold. Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet.

Ved oppgjør skal sikrede gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede, og som selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Person-, brann-, tyveri- og hærverkskader, samt skader på dyr, skal meldes til politiet.

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan forventes for å avverge eller begrense tapet.

Må sikrede forstå at selskapet kan gjøre et regresskrav gjeldende overfor tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil selskapet selv kan ivareta det.

6.2 Reparasjon etter skade

Kan skaden repareres, og dette er økonomisk forsvarlig, erstattes reparasjonsomkostningene. Selskapet kan avgjøre hvor reparasjonen skal utføres. Dersom det etter selskapets vurdering ikke er lønnsomt eller teknisk forsvarlig å reparere enkelte deler, utskiftes disse med likeverdige deler. Dersom de utskiftede delene er forringet på grunn av tidligere skader, slitasje, korrosjon eller lignende, gjøres et skjønnsmessig fradrag for dette.

Selskapet erstatter ikke verdiforringelse, utgifter til foreløpig reparasjon, flyfrakt, overtidsbetaling, forbedringer eller forandringer.

6.3 Kontanterstatning

Dersom reparasjonen blir foretatt utenfor verksted, erstattes arbeidspengene med halvparten av det beløp som fremkommer av besiktigelsesrapporten. Merverdiavgift erstattes etter fremlagte originalkvitteringer.

6.4 Kondemnasjon

Dersom det etter selskapets vurdering ikke er økonomisk forsvarlig å reparere motorvognen, erstattes skaden med det beløp som det på skadedagen ville koste å anskaffe en motorvogn av tilsvarende fabrikat, type, årgang og stand, det vil si markedsverdien.

Dersom motorvognen er stjålet og anses tapt, erstattes markedsverdien.

Selskapet avgjør hvem som overtar motorvognen. Dersom sikrede beholder motorvognen, gjøres det fradrag for vrakverdi og omregistreringsavgift.

6.4.1 ”60%-regelen”

Bestemmelsen gjelder person-, vare- og kombinertbil med tillatt totalvekt inntil 3500 kg, unntatt skolevogn, drosje, rute-/ turbuss, utleiebil, leasingbil, ambulans og campingbil. Regelen kommer til anvendelse når motorvognen får en skade hvor reparasjonsutgiftene utgjør minst 60% av listeprisen fra importør på tilsvarende motorvogn på skadedagen. Selskapet erstatter i disse tilfellene ny motorvogn av tilsvarende merke, type og årgang som den skadde.

Det er en forutsetning at den skadde motorvognen ikke har kjørt over 15 000 km på skadedagen, og at skaden inntreffer innen ett år fra motorvognen ble registrert som ny. Motorvognen må heller ikke tidligere ha vært utsatt for skade.

Den skadde motorvognen tilfaller selskapet.

6.5 Radio/ musikkanlegg

Stjålet radio/ musikkanlegg erstattes med tilsvarende. Erstatningen reduseres med 10 % for hvert år f.o.m. 2. året etter at det var kjøpt som nytt, maksimalt 80%. Utgangspunktet for beregningen er nyverdien på skadedagen.

Selskapet kan kreve at sikrede legger fram dokumentasjon som bekrefter tidspunktet for anskaffelsen, samt utstyrets verdi.

6.6 Mobiltelefon

Stjålet telefon erstattes med tilsvarende. Erstatningen reduseres med 10 % for hvert år f.o.m. 2. året etter at den var kjøpt som ny, maksimalt 80%. Utgangspunktet for beregningen er nyverdien på skadedagen.

Selskapet kan kreve at sikrede legger fram dokumentasjon som bekrefter tidspunktet for anskaffelsen, samt utstyrets verdi.

6.7 Datautstyr og elektroniske kartsystemer

Stjålet datautstyr og elektroniske kartsystemer erstattes med tilsvarende. Erstatningen reduseres med 10 % for hvert år f.o.m. 2. året etter at det var kjøpt som nytt, maksimalt 80%. Utgangspunktet for beregningen er nyverdien på skadedagen.

Selskapet kan kreve at sikrede legger fram dokumentasjon som bekrefter tidspunktet for anskaffelsen, samt utstyrets verdi.

6.8 Motorvogner og gjenstander som kommer til rette

Dersom ting kommer til rette etter at erstatningen er utbetalt, kan forsikringstaker beholde tingen mot å tilbakebetale erstatningsbeløpet. Ellers beholdes tingen av selskapet.

6.9 Skjønn

Skjønn avgis av sakkyndige og uhildede personer.

Hver av partene velger en skjønnsmann. Dersom en av partene ønsker det, kan det velges særskilt skjønnsmann for bestemte ting og bestemte spørsmål.

Når den ene av partene skriftlig har underrettet den andre om sitt valg, plikter den andre innen en uke å gi meddelelse som sitt valg. Unnlater en av partene å velge skjønnsmann, oppnevnes denne på hans vegne av tingretten i den rettskrets hvor skjønnen foretas.

Før skjønnen velger de to skjønnsmennene en oppmann. Hvis noen av partene forlanger det, skal denne være bosatt utenfor den kommune hvor forsikringstilfellet er inntruffet. Bli partene ikke enige om oppmann, oppnevnes denne på samme måte som beskrevet i foregående avsnitt.

Skjønnsmennene skal innhente de opplysninger og foreta de undersøkelser som de anser nødvendige. De plikter å avgi sitt skjønn på grunnlag av forsikringsavtalen. De to skjønnsmennene foretar verdsettelsen og besvarer spørsmål uten at oppmannen tilkalles. Bli de ikke enige, tilkalles oppmannen, som etter de samme regler avgir sitt skjønn over de punkter som skjønnsmennene er uenige om. Bli oppmannen tilkalt, bergenes erstatningen på grunnlag av dennes skjønn. Erstatningen skal likevel ikke ligge utenfor de grenser som de to skjønnsmennenes verdsettelse vil medføre.

Partene betaler hver sin skjønnsmann. Honorar til oppmann og mulige andre omkostninger ved skjønnen bæres av partene med en halvdel hver. Skjønnets verdsettelse er bindende for begge parter.

6.10 Egenandeler

Egenandelen i enhver skadesak er kr 10.000. Dette gjelder både for ansvar- og vognskade. Dersom det i følge forsikringsbeviset er avtalt en forhøyet egenandel, er det denne som gjelder.

I de tilfeller samme skade berører flere dekninger, gjøres det kun fradrag for en egenandel - den høyeste. Dette gjelder dog ikke for særvilkår 8.5, spesiallakk.

6.11 Renter

Sikrede har krav på rente av erstatningen iht. forsikringsavtaleloven § 8-4.

7 Fører-/passasjerulykke

7.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for enhver rettmessig bruker av motorvognen.

7.2 Hvor forsikringen gjelder

Forsikringen gjelder i Europa, hvis ikke annet er særskilt avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

7.3 Hva forsikringen omfatter

Selskapet dekker ulykkeskade på fører og passasjerer som rettmessig befinner seg i eller ved motorvognen, når motorvognen eller fast tilkoblet utstyr eller henger er den direkte årsak til skaden. Med ulykkeskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

Skades flere personer ved samme ulykkestilfelle, er samlet erstatning begrenset til kr 1.000.000. Erstatningen vil da bli forholdsmessig fordelt mellom de skadelidte.

Sikkerhetsforskriftene i punkt 5 gjelder for forsikringen.

7.4 Hvilke skader som erstattes

7.4.1 Dødsfall

Har ulykkeskaden medført døden innen et år, betales dødsfallerstatning med kr 100.000 når den omkomne hadde ektefelle, samboer eller forsørget barn som er i live på skadetidspunktet.

Ellers er dødsfallerstatningen begrenset til kr 10.000. Eventuell invaliditetserstatning som måtte være forskuddsbetalt for samme skade kommer til fradrag. Dersom forsikrede dør av annen

årsak innen et år etter at ulykkesskaden inntraff, betales verken dødsfall- eller invaliditetserstatning.

Dør forsikrede av skaden senere enn 1 år etter at ulykkesskaden inntraff, betales ikke dødsfallerstatning, men invaliditetserstatning etter den invaliditetsgrad som skaden ville ha medført om dødsfallet ikke hadde inntruffet.

Dødsfallerstatningen tilfaller forsikredes ektefelle/samboer, subsidiært arvinger etter lov eller testament.

- Med samboer menes person som avdøde har levd sammen med i et ekteskapslignende forhold og det framgår i folkeregisteret at de to har hatt samme bolig de siste to årene, eller person som hadde felles barn og felles bolig med avdøde. En person regnes likevel ikke som samboer dersom det på dødsfalltidspunktet forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

7.4.2 Medisinsk invaliditet

Dersom ulykkesskaden har medført varig medisinsk invaliditet innen ett år etter skadedagen, har sikrede rett til invaliditetserstatning tidligst ett år etter skadedagen. Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes inntil tre år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-års dagen. For fullstendig invaliditet betales kr 200.000. For delvis invaliditet betales en forholdsmessig del av forsikringssummen.

7.4.3 Spesielle bestemmelser om invaliditetserstatning

Invaliditetsgraden fastsettes etter sosialdepartementets invaliditetstabell av 21. april 1997. Dersom invaliditetsgraden ikke kan tas direkte ut i fra tabellen, skal tabellen tjene som veiledning. Tabellens verdier er under enhver omstendighet grensen for selskapets erstatningsplikt. Ved fastsettelse av invaliditetsgrad skal det ikke tas hensyn til yrke, individuelle anlegg eller sosial stilling. Selskapet har rett til ved sin lege å undersøke den skadedes tilstand.

Tap eller skade på lem eller organ som var ute av funksjon grunnet skade, sykdom eller funksjonshemming før ulykkesskaden inntraff, gir ikke rett til erstatning for invaliditet. Dersom lem eller organ tidligere var delvis tapt eller ute av funksjon, gjøres det fradrag når invaliditetsgraden skal bestemmes.

Tannskade og arr som utelukkende virker vansirende gir ikke rett til invaliditetserstatning.

Både selskapet og forsikrede kan forlange ny fastsettelse av invaliditetsgrad når det er gått 1 år siden forrige fastsettelse. Selv om tilstanden fremdeles kan forandre seg, skal endelig erstatning beregnes når det er gått 3 år etter skadedagen. Erstatningen skal i så fall fastsettes etter den invaliditetsgrad som måtte antas å bli den endelige.

Samlet erstatning for en og samme ulykke kan høyst bli 100 %.

7.5 Hvilke begrensninger som gjelder

Når det kan antas at sykkelig tilstand eller men sammen med ulykkesskaden har medvirket til forsikredes invaliditet eller død, reduseres erstatningen i den grad den sykelige tilstanden/disposisjonen eller det tidligere men har hatt betydning for invaliditeten eller dødsfallet.

Selskapet dekker ikke:

- behandlingsutgifter
- skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon
- skade på sinnet alene, for eksempel sjokk, uten at det samtidig er oppstått legemsskade
- ulykkesskade som medfører muskel- og skjelettsykdommer
- skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde
- skade som skyldes medisinske komplikasjoner oppstått ved undersøkelse eller behandling av lege, sykehus eller fysikalsk institutt

- selvmord eller forsøk på selvmord. Selskapet dekket likevel selvmord dersom sikrede kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring med ytre årsak, og ikke en sinnslidelse. Kravstilleren har bevisbyrden for at selvmordet eller forsøk på selvmord skyldes at den forsikrede pga alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.
- forsettlig fremkalt skade. Selskapet er likevel ansvarlig dersom forsikrede pga alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidde i denne sammenheng forstås den umiddelbare følgen av handlingen, dvs. legemsskaden
- blodsykdommer
- hjerte/ karsykdommer
- nevroser
- kreftsykdommer

8 Skader som dekkes etter særskilt avtale (særvilkår)

Bare de særvilkår som er angitt i forsikringsbeviset gjelder for forsikringen.

Bestemmelsene i forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene ellers, herunder sikkerhetsforskriftene – gjelder også for særvilkårene. I tillegg gjelder sikkerhetsforskrifter angitt i det enkelte særvilkår.

8.1 Panthaver

Når det er registrert pantheftelse på motorvognen i offentlig register og selskapet har utstedt forsikringsattest, dekker selskapet panthaverinteressen når:

- motorvognen er tapt i forbindelse med tyveri eller kondemnert i henhold til forsikringsvilkårene
- forsikringstakeren helt eller delvis har tapt sin rett til erstatning for skade på motorvognen etter vilkårene, eller på grunn av manglende premiebetaling

Selskapet erstatter panthaverens tap, unntatt rentetap, når forsikringstakeren mangler økonomisk evne til selv å erstatte skaden på motorvognen.

Erstatningen er begrenset til den del av panthaverinteressen som det er dekning for etter gjeldende regler om prioritetsrekkefølge og med fradrag av egenandelen i henhold til forsikringsavtalen.

Forsikringsavtaleloven § 7-5 (avtalt medforsikredes stilling) gjelder ikke.

Det er en betingelse for erstatning at panthaveren ikke visste eller burde vite om overtredelsen av bestemmelsene i forsikringsvilkårene. Forsikringen gjelder ikke i de tilfeller skaden på motorvognen er blitt erstattet av andre.

Følgende gjelder for panthaveren:

- Når motorvognen er kjøpt på kreditt i henhold til lov om kredittkjøp, er det en betingelse for erstatning at denne lov med tilhørende forskrifter er overholdt av selgeren.
- Setter panthaveren frem krav mot selskapet må det dokumenteres at forsikringstakeren selv ikke har evne til å erstatte skaden. Omkostninger i denne forbindelse dekkes ikke av selskapet.

Panthaverdekningen bortfaller hvis vognskadeforsikringen opphører.

8.2 Leasing

Når motorvognen er utleid i henhold til lovlig leasingavtale, avstår selskapet fra å påberope seg manglende premiebetaling eller vilkårenes punkt 4 og 9.3 overfor utleieren. Det er en forutsetning for erstatning at utleieren ikke visste eller burde vite om overtredelse av forholdet som foran nevnt. Retten til erstatning bortfaller helt hvis eieren eller den som er ansvarlig for motorvognen gjør seg skyldig i svik mot selskapet, se punkt 9.4.

Følgende gjelder for utleieren:

- Setter panthaveren frem krav mot selskapet må det dokumenteres at leieren ikke har evne til selv å betale skaden på motorvognen. Omkostninger i denne forbindelse dekkes ikke av selskapet

Forsikringsavtaleloven § 7-5 (avtalt medforsikredes stilling) gjelder ikke.

Leasingdekningen bortfaller hvis vognskadeforsikringen opphører.

8.3 Fastmontert radio/ kassett/ cd-spiller med verdi ut over kr 30.000

Utover begrensningene i vilkårenes pkt 3.2 vedrørende spiller i vognskadedekningen, dekkes skade med det beløp som er anført i forsikringsbeviset. Ved et erstatningskrav skal sikrede legge fram dokumentasjon som bekrefter tidspunktet for anskaffelsen av utstyret og utstyrets verdi. Det vises til pkt. 6.2.

8.4 Fastmontert datautstyr og elektroniske kartsystemer med verdi ut over kr 100.000

Ut over begrensningene i vilkårene pkt. 3.2 vedrørende data- og kartutstyr i vognskadedekningen, dekkes skade med det beløp som er anført i forsikringsbeviset. Ved et erstatningskrav skal sikrede legge fram dokumentasjon som bekrefter tidspunktet for anskaffelsen av utstyret og utstyrets verdi.

8.5 Spesiellakk

Kaskoforsikringen er utvidet til å omfatte skade på spesiellakk ut over begrensningene i vilkårenes punkt 3.2 når skaden på lakken oppstår som en følge av en erstatningsmessig kaskoskade. Erstatningen er begrenset til det beløp som fremkommer i forsikringsbeviset.

Ved skade på deler av motorvognen er erstatningen for spesiellakk begrenset til merutgifter ved lakkering av den skadede del. Det er en forutsetning for erstatning at skaden repareres, med mindre øvrig vognskade skal erstattes i henhold til vilkårenes punkt 6.3.

I erstatningsoppgjøret fratrekkes en egenandel på 20% av skaden, minimum kr 10.000. Fører samme skadetilfelle også til fradrag av egenandel for vognskade, vil denne alltid komme i tillegg.

8.6 Godsansvar ut over kr 50. 000.

Forsikringen gjelder i Europa hvis ikke annet er avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i henhold til lov om vegfraktavtaler for skade på gods som fraktes med motorvognen. Selskapet dekker sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på gods oppstått i tiden fra overtakelse og til utlevering, samt følgene av forsinket utlevering.

Erstatningen er begrenset til 17 SDR ved innenriks befordring og 8,33 SDR ved internasjonal befordring pr kg beskadiget eller tapt gods i bruttovekt.

I tillegg kan frakt, tollavgifter og andre kostnader ved befordring kreves erstattet helt ut ved totaltap og forholdsmessig ved delvis tap.

Selskapet dekker ikke:

- ansvar for gods som går tapt, med mindre tapet har oppstått i forbindelse med skade på motorvognen eller sikrede kan godtgjøre at tapet skyldes tyveri, jf. straffeloven § 147
- ansvar for skade på levende dyr, herunder fisk
- ansvar for skade på flyttegods
- ansvar for skade på glass og steintøy, herunder bygningsglass og sanitærporselen
- ansvar for skade på transportert bil

Det gjøres fradrag for egenandel kr 10.000.

8.7 **Ansvar for bruk av kran**

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede utover bilansvarslovens bestemmelser kan pådra seg i egenskap av eier eller rettmessig bruker av kranen, for skade på annens person eller ting med inntil kr 1 million pr skadetilfelle.

Selskapet dekker ikke:

- ansvar for skade overfor sikrede, bruker av kranen eller deres familier
- ansvar for skade på ting som den sikrede eller noen på dennes vegne bruker, transporterer, tauer eller sleper, har leid/ lånt, påtatt seg å oppbevare, eller har fått i oppdrag å bearbeide eller installere
- ansvar for skade på broer, veier, vektorer eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet.

Det gjøres fradrag for egenandel kr 10.000.

8.8 **Ansvar for gods i hengende kran**

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på god som løftes i kran når løftet ikke er en del av en fraktavtale som faller inn under lov om vegfraktavtaler. Forsikringen dekker inntil kr 300.000 pr skadetilfelle.

Selskapet dekker ikke:

- ansvar for skade overfor sikrede, bruker av kranen eller deres familier
- ansvar for skade på ting som den sikrede eller noen på dennes vegne bruker, transporterer, tauer eller sleper, har leid/ lånt, påtatt seg å oppbevare, eller har fått i oppdrag å bearbeide eller installere
- ansvar for skade på broer, veier, vektorer eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet.

Som sikkerhetsforskrift gjelder at sikrede, eller den som med sikredes samtykke er ansvarlig for kranen, skal bruke den i overensstemmelse med forskrifter og instruksjoner utferdiget av produsent/ leverandør eller offentlige myndighet.

Det gjøres fradrag for egenandel kr 10.000.

8.9 **Leiebil**

Selskapet dekker leiebil med inntil kr 500 pr dag, dersom ikke annet er avtalt i forsikringsbeviset. Samlet erstatningstid er i alle tilfeller begrenset til 20 dager, dersom ikke annet er avtalt. Forutsetningen for erstatning under dette punkt, er at selskapet foretar utbetaling under kaskoforsikringen, at motorvognen har vært stjålet eller at skaden dekkes av ansvarsforsikringen til skadevolder. Erstatning for leiebilkostnader gis ikke ved glasskade alene. Dersom erstatningen for kaskoskade reduseres med henvisning til pkt. 4 eller 5, gjøres samme reduksjon gjeldende for leiebildekningen.

Bruk av leiebil skal godkjennes av selskapet på forhånd.

Ved reparasjon regnes erstatningstiden til normal reparasjonstid i følge takstrappport, det vil si tiden fra reparasjon er påbegynt til den er avsluttet.

Ved kondemnasjon av hele motorvognen betales erstatning for 15 dager.

Ved tyveri regnes erstatningstiden fra og med den dag tyveriet ble meldt selskapet og til motorvognen er gjenfunnet. Kommer motorvognen tilbake med erstatningsmessig skade gis i tillegg erstatning etter reglene for reparasjon og kondemnasjon.

Selskapet trer inn i sikredes eventuelle erstatningsrett mot tredjemann.

9 Generelle vilkårsbestemmelser

9.1 Fornyelse av forsikringen/oppsigelse

Forsikringen er bindende for avtalt forsikringstid, normalt ett år. Likevel kan forsikringstakeren si opp avtalen dersom forsikringsbehovet faller bort eller det foreligger andre særlige grunner, eller for flytting av forsikringen til et annet selskap. Forsikringstakeren skal varsle selskapet med en frist på minst en måned. Ved flytting skal det i varslet opplyses om hvilket selskap forsikringen flyttes til og om tidspunktet for flyttingen.

Forsikringen fornyes for ett år om gangen dersom forsikringstakeren ikke sier opp avtalen innen forsikringstidens utløp. For selskapet er oppsigelsestiden 2 måneder før utløpet av forsikringstiden.

9.2 Opphør av forsikringen ved manglende premiebetaling

Dersom de angitte betalingsfrister ikke overholdes, vil forsikringsavtalen i sin helhet opphøre. Dette innebærer at selskapet ikke dekker skader som oppstår etter varslet opphørsdato. Selskapet vil da beregne premie for den tiden forsikringen har vært i kraft.

9.3 Uriktige opplysninger

Dersom de opplysninger om risikoen som forsikringstakeren eller andre på hans vegne gir ved avtaleinngåelsen viser seg å være uriktige eller ufullstendige i vesentlig grad, kan selskapet si opp forsikringen med 14 dagers varsel.

Har forsikringstakeren forsømt sin opplysningsplikt, kan retten til erstatning falle bort eller settes ned.

9.4 Følgene av svik

Den som gjør seg skyldig i svik mot selskapet, kan miste enhver rett etter forsikringsavtalen. Har den flere flere forsikringsavtaler med selskapet, mistes også retten til erstatning etter disse ved samme hendelse. Selskapet kan med øyeblikkelig virkning si opp enhver forsikringsavtale med forsikringstakeren.

9.5 Klageinstanser

Dersom det oppstår tvist om forsikringsytelse, kan saken bringes inn for

KLP Skadeforsikring AS
Klagenemnd
Postboks 1733 Vika
0121 OSLO

Saken kan også forelegges *Forsikringsklagekontoret, Pb. 53 Skøyen, 0212 Oslo*.

9.6 Foreldelse

Krav på erstatning foreldes etter tre år. Fristen begynner å løpe ved utløpet av det kalenderår da sikrede fikk nødvendig kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

9.7 Valuta

Premier og erstatninger regnes i norske kroner dersom ikke annet er avtalt.

9.8 Lovvalg

Norsk lovgivning gjelder for forsikringsavtalen i den utstrekning dette ikke er i strid med lov av 27. november 1992 om lovvalg i forsikring, dersom ikke annet er avtalt.

9.9 Vernetting

Twister etter forsikringsavtalen avgjøres ved norsk domstol, med mindre det er i strid med ufravelige regler i gjeldende lovgivning, eller annet er avtalt.

9.10 Identifikasjon med sikrede

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlateringer får tilsvarende anvendelse ved handlinger og unnlateringer fra personer som utfører arbeid av ledende art, og av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, samt arbeidsledere, herunder formenn og personer med tilsvarende stillinger.

9.11 Regress

Har selskapet måttet foreta utbetaling for dekning av skade som det etter forsikringsvilkårene ikke er ansvarlig for eller premien ikke var betalt, plikter forsikringstakeren, sikrede eller den ansvarlige å betale beløpet tilbake til selskapet. Det samme gjelder i den utstrekning forsikringstaker eller sikrede har gitt uriktige opplysninger om motorvognens tilstand i forbindelse med skade.

9.12 Tilbakebetaling av premie ved opphør av forsikringen i forsikringstiden

Opphører selskapets ansvar i forsikringstiden, har forsikringstaker krav på å få tilbakebetalt premie. Premien som skal godskrives forsikringstakeren, skal utgjøre en forholdsmessig andel av premien som den gjenstående forsikringstiden utgjør i antall hele måneder i forhold til den samlede forsikringstiden, jf forsikringsavtaleloven § 3-9. Ved opphør av forsikringen i forsikringstiden skyldes flytting til annet selskap, gjelder særlige regler for beregning av premie til gode.

Tilgodehavende premie godskrives måned for måned etter nedenstående tabell:

Måned	Prosent av total premie
Januar	11,4%
Februar	11,9%
Mars	8,3%
April	6,8%
Mai	6,8%
Juni	6,3%
Juli	7,3%
August	6,8%
September	6,3%
Oktober	8,3%
November	9,4%
Desember	10,4%
Totalt	100%